No. 2233 Zaterdag 23 October 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Mannen van beteekenis.

De Congregatie van de Fraters van Tilburg, aan wie hier in de stad en op de hoofdplaatsen van Bonaire en Aruba het onderwijs op de jongensscholen is toevertrouwd, heeft in Holland en Suriname en zelfs in onze Oost-Indie een nog veel uitgebreider arbeidsveld. Wij hebben vroeger daarover al eens een statistiek opgenomen.

Dezen keer willen we 't hebben over een specialen tak van hun onderwijs nl. over het *onderwijs der blinden*, dat in het blindeninstituut te Grave aan de Maas, aan hun zorgen is toevertrouwd.

En dit naar aanleiding van het 50 jarig jubilé van den Eerw. Frater Adrianus, die zijn geheele leven aan dit onderwijs gewijd heeft en bij deze gelegenheid door de Regeering bevorderd werd tot Officier in de Orde van den Nederlandsche Leeuw.

Om de beteekenis van dit werk: het onderwijs der blinden meer op zijn volle waarde te doen uitkomen, laten wij hier een artikel volgen van den heer A. W. K. TAMSON, een niet-katholiek te 's Gravenhage, die dit art. in de *Nieuwe Rott. Ct.* plaatste.

„Om volledig te kunnen beseffen, wat FRATER ADRIANUS in al die jaren met voorbeeldig geduld en grenzenlooze toewijding voor de blinden heeft gewrocht, moeten we er ons toch even van doordringen wat zijn leerlingen missen, waardoor zij in hun leven bij anderen achterstaan.

Deze drukletters, waardoor ik tracht mijn gevoelens ten opzichte van fr. ADRIANUS aan u mede te deelen, zijn een volkomen geheim voor onze blinde medeschepselen. Dit eenvoudige sommetje: 10.000 × f 1.00 = f 10.000 kunnen zij niet controleeren. Zij ruiken slechts den geur der bloemen, maar kennen niet de schoone vormen. Zij voelen slechts de fijne krullen. maar zien niet het blonde kinderkopje. Niets zien zij; altijd is het duistere nacht.

Zie, dat is diep treurig, en ik kan mij voorstellen, dat een ziende, die blind wordt, een eind aan alles tracht te maken. Als hij niet tijdig een man als fr. Adrianus ontmoet. Dan kan hem berusting geleerd worden in zijn lot; hem bijgebracht worden, dat zijn verder leven geen lijdensweg behoeft te zijn. Hij kan voor zijn correspondentie met de zienden het Brailleschrift leeren, waarmede de blindgeborenen alle wetenschap in zich hebben moeten opnemen.

En hier raak ik weer aan het levenswerk van den jubilaris, waarvan reeds in 1885 op een internationale tentoonstelling te Amsterdam aan minister Heemskerk Sr. getuigd werd in de volgende woorden: „Excellentie als u den stand van Grave heeft gezien, dan kunnen de andere inzendingen u niets meer leeren."

De daar gedemonstreerde leermiddelen waren geheel bedacht en eigenhandig vervaardigd door den man, die hierdoor voor goed zijn naam vestigde.

U zult nu eindelijk willen weten, waarin die leermiddelen bestonden. Welnu, voor zoover dit zonder plaatjes mogelijk is, zal ik ze u trachten te verklaren.

In de eerste klasse der lagere school met 7 leerjaren, waar thans jongere krachten dan fr. Adrianus als onderwijzer werkzaam zijn, wordt allereerst den kinderen, die van nu af aan de moederlijke zorgen moeten missen, de vorm van de gewone drukletters geleerd. Deze zijn uitgesneden in houten blokjes, terwijl aan den anderen kant zich naalden bevinden. Drukken zij nu een dezer blokjes, in een vel papier, dat op een lap vilt ligt, dan prikken de naalden den vorm der letters dan in relief en de kleuter kan voelen wat hij naar huis geschreven heeft: *„Lieve vader en moeder ...."* — Ik hoop, dat u nooit zoo'n brief behoeft te ontvangen.

Deze methode is nogal omslachtig en tijdroovend, zoodat al spoedig het Brailleschrift moet worden aangeleerd waarvoor de vingertoppen in zekeren zin de functie der oogen dienen over te nemen. Die eerst „blinde" vingers worden ziende gemaakt door de fijngevoeligheid der zenuwen aan te kweeken. Het sorteeren op korrelgrootte van reepjes fijn schuurpapier is een van de middelen om daartoe te geraken.

Is het Brailleschrift geleerd, dan is de nacht niet zoo diep-donker meer en kan de dorst naar kennis en wetenschap worden gelescht uit geweldige, letter voor letter geprikte folianten, waarin toch niet meer teekens staan dan in het kleinste schoolboekje.

Voor taaloefeningen en thema's maakt de jongen nu gebruikt van een schrijfmachine voor Brailleschrift, waarvoor het vaderlijke instinct van frater Adrianus ook alweer een model heeft gevonden. De correspondentie naar huis geschiedt thans met behulp van een gewone schrijfmachine, waarop de jongens dusdanig weg weten, dat velen hun diploma in machineschrijven bezitten en één zelfs een record sloeg op een tikwedstrijd, alles in concurrentie met zienden.

Voordat de schrijfmachines in algemeen gebruik waren, had fr. Adrianus alweer zijn hart en hoofd aan 't werk gezet, om den band van zijn leerlingen met de buitenwereld te versterken. Het gewone vlakschrift kunt u met gesloten oogen misschien wel uitvoeren, doch voor een blindgeborene is dit onmogelijk. Het koperen schrijfplaatje van fr. Adrianus bracht hier uitkomst. Dit buitengewoon vernuftig doordachte toestelletje bestaat uit 2 deelen en is verplaatsbaar langs een lineaal, die op het papier geklemd wordt. Tegen dien lineaal ligt een kort koperen plaatje met een opstaand kantje. Op dit korte plaatje bevindt zich een grooter, voorzien van een rechthoekig gat, waardoor het reeds genoemde opstaande kantje te voorschijn komt, Hierdoor is het mogelijk, het bovenste plaatje. de schuif, een juist begrensde beweging naar links en rechts te doen maken. In dit bovenste plaatje nu zijn 2 schablonen uitgevijld, die beurtelings, door het verplaatsen van den schuif, precies boven dezelfde plek van het te beschrijven papier gebracht kunnen worden. Door het geheel of gedeeltelijk omhalen van de schablonen met een potlood, kan men de verschillende letters als het ware construeeren. De resultaten zijn verrassend, maar zooals u begrijpt, de schrijfmachine doet het werk thans oneindig vlugger.

Het aardrijkskunding onderwijs stelt eveneens zijn bijzondere eischen. De kaarten zijn alle in relief bewerkt naar het voorbeeld van de groote kaart van Nederland, die fr. Adrianus wederom eigenhandig in zijn eerste jaren te Grave vervaardigde. Den jongens kan ook een geheele provincie in de hand gegeven worden om hun de grenzen duidelijk in te prenten.

Een landkaart met de figuurzaag in stukken gesneden, dient daartoe.

Ook de drukkerij voor de maandbladen in Brailleschrift heeft den gunstigen invloed ondergaan van fr. Adrianus vindingrijkheid. Ten behoeve van het St. Henricusgesticht was van Duitsche zijde een complete drukkerij gratis aangeboden, doch op advies van onzen frater heeft men voor dit aanbod meenen te moeten bedanken. Men kon het dure papier hiermede slechts aan eene zijde bedrukken, waardoor de exploitatiekosten van een maandblad tamelijk hoog kwamen. Frater Adrianus bedacht een klein stel typen, waarmede nu door volslagen blinden het drukwerk kan worden gezet, gecorrigeerd en gedrukt, en tevens het zetsel weer kan worden gedistribueerd. Bovendien was het mogelijk. doordat de looden typen op elkaar pasten, daarmede een blad te bedrukken, dat aan weerszijden een geheel onbeschadigd relief vertoont.

Hiermede heb ik u een klein beeld gegeven van hetgeen fr. Adrianus in zijn lang en welbesteed leven ten behoeve der blinden heeft geschapen. Doch van zijn m. i. voornaamste vinding vertelde ik u nog niets. De beschrijving hiervan heb ik voor het laatst bewaard, omdat zij door haar doelmatigheid, gepaard aan grooten eenvoud, nog het meest onzen zoo verdienstelijken medeburger kenmerkt als vindingrijke constructeur. Het toestel, waar ik op doel, is bestemd het papier en potlood te vervangen bij het rekenen door blinden.

Het bestaat uit een metalen plaat, waarin op lange rijen op regelmatige wijze vijfhoekige gaten zijn uitgeponsd, Hierin passen vijfkantige staafjes van eenige centimeters lengte, die aan het eene vijfvlak geheel glad zijn afgeslepen en aan het ander vijfvlak bovendien voorzien zijn van een inkeping. Staat de geheel gladde kant boven. dan stelt het staafje een *even* cijfer voor. terwijl een *oneven* cijfer wordt aangegeven door de keep naar boven te plaatsen. Nu is een vijfvlak een regelmatige figuur en zouden de staafjes slechts het onderscheid tusschen een even en een oneven cijfer kunnen aangeven. Vijlt men echter een van de scherpe kanten van het staafjes een weinig weg, dan is de alzijdige symmetrie verbroken en heeft het staafjes een richtings-element verkregen. Al naar gelang het staafje zijn afgevijlden kant nu in een der scherpe hoeken van het uitgeponsde vijfhoekige gat heeft, wordt een der cijfers, 2, 4, 6, 8, of 0 aangegeven wanneer het gepolijste vlak boven staat, dan wel 1, 3, 5, 7 of 9 wanneer de uitkeping te voelen is. Voor een optelling b. v. worden de getallen op bovengeschetste wijze uit cijfers samengesteld, onder elkaar geplaatst, als streep volgt een rij gaatjes en hieronder weer een som.

Met dit simple toestel kan een blinde vlug en zeker alle gewone berekeningen maken. Het heeft zijn weg over de geheele beschaafde wereld gevonden, niet met het merk „frater Adrianus" maar als het *Hollandsche* rekentoestel.

Reeds door dit apparaat alleen, zegt de heer Tamson, heeft frater Adrianus, naar ik in volle oprechtheid meen te mogen verklaren, den dank onzer medeburgers verdiend.

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Die particuliere correspondentie uit St. Eustatius, in Amigoe van l. l. Zaterdag, filmde me weer plots voor den geest 'n soortgelijke catastrophe door mij jaren her op dat eilandje meegemaakt.

Tegen zoo'n jagenden storm uit 't Zuid-Westen, schijnt ook *nu* nog, heel weinig bestand te zijn.

Stel, 'n s.s. *Leviathan* in die brullende wateren verdwaald, met 'n mankement aan z'n machine, geloof me, die reus van geplet ijzer en staal, zou even goed van z'n ankers geslagen en tot oud-roest worden gebeukt op 't rotsige Statius' strand, als 't rottigste kustvaardertje.

Tegen de titanenkracht van water en wind, staan we, trots al onze moderne uitvindingen, nog vrijwel machteloos.

Wegloopen uit die schuimende zuigende beukende waterkolken is dan je eenigste behoud, maar aan zoo'n *sauve qui peut*, mangelt 't helaas elken zeiler, ze willen wel, maar ze kunnen niet. Gelukkig de steamer, die in zoo'n hel van naar de kust wielende branding, full speed er op los kan puffen in razend-snel-zuiger-tempo, op en neer op en neer, 't is 'r eenige kans om niet met man en muis naar den kelder te gaan.

Heb driemaal in mijn Bovenwindsche jaren, zulk 'n noodweer meegemaakt.

Herinner me nog zeer goed, dat 't dan dagen lang vóór zoo'n losbarsting der elementen, smoorheet was, zoo iets als in 't potdichte periscoop-torentje van de *K. XIII*, zooiets als in dat stadsche logeerkamertje van 't huis met 'n trap-geveltje, dicht bij de St. Annakerk.

Op de *K. XIII* wordt je, nà zoo'n zweetbad in no time weer op temperatuur gebracht door 'n parelend glas ijslimonade. Subliem!

En in die Otrabandsche hittegolfdagen?

Luister.

Kwam 23 Sept. 4.13 P. M. facie zeemend mijn kamer opgestapt.

'n Verdacht ovaal pakkètje, gehuld in grauw papier, grijnsde me op tafel tegen.

'n Bom!?!? Als onder-de-streep causeur, die geen blad voor z'n mond neemt, heb je natuurlijk 'n massa belagers van je veeg bestaan.

Eventjes voelen, loeren.

Koud, wit, hyperkoud. Nitro-glycerine is ook wit en ook koud. Never mind, 't omhulsel ritselde omlaag; groote Goden, 'n ice-cream, hap, nog 'ns hap, *esta dushi!*

Mijn linksche buurman, — je hebt van die menschen wier hobby 't is, altijd 'n ander pleizier te doen, — was debet aan die verkoelende surprise, God bless him!

Maar op St. Eustatius hadden we noch ijslimonade noch ice-cream, daar dronken we maar lauwig regenwater om weer op dreef te komen, en we dreven. En als dan eindelijk na die smoorheete dagen inktzwarte wolken zich zamenpakten aan den wazigen gezichtseinder en de spiegelgladde zee verdacht begon te rommelen, en de moderne barometer van Gezaghebber van GROL maar zakte, zakte, zakte, dan repten zich rappe politiemannetjes door ons stil-angstig Oranjestadje, met sonore stem: Alles opsluiten! Orkaan op komst!

De stormbal was geheschen, nu aan 't werk!

Verdween als Dominicaan in de intimiteit van mijn slaapsalet, en kwam er uit, gedost in orkaan-costume, rijkappen, ouwe pet, groenige broek en colbert met zakken vol spijkers, hamer geklemd in gespierde vuist.

M'n drietal grooms doken met 'n vaartje den kelder in, en verschenen dra weer aan de oppervlakte, hun magere gespierde zwarte armpjes vol taaie niets meegevende latten.

Alles wat luiken had, kerk, school, zustershuisje, pastorie, keuken werd dicht gehaakt, en met latten kruiselings er over dichtgespijkerd.

Klaar, heelemaal klaar!

Je krijgt dan zoo'n gevoel, als 'n kaptein van 'n bark die bij jagend stormweer juist bij tijds al z'n zeilen heeft ingenomen. Meer kan je niet doen, de rest laat je over aan God, aan je gelukkig gesternte.

Herinner me in de eerste jaren nà 1900, — 't Jaar is me ontschoten, — dat Statius' kust en gouwen, door 'n zgn. orkaanstaart er langs kreeg van heb ik jou daar. En 't was om den drommel geen kwispelstaarten, maar 'n je reinste klits klets klanderen.

Onze ree, was toen dunkt me, precies zulk 'n borrelende overkokende heksenketel, als op dien noodlottigen Septemberdag toen de *„Ina"* verging.

Toen lag er ook 'n schoener en 'n sloep voor anker te cabrioleeren in de schuimende rollers. Onze andere lilliputachtige zeilertjes waren bijtijds in de wacht, in casu hoog op 't strand gesleept.

Was in die Statiaansche jaren, en nu nog, dikke vrinden met alle zwartmannetjes, met de witgekroesde vooral, die zoo smakelijk konden vertellen over hun olim-dagen, vooral over hun tragieken-interessanten slaventijd.

Een zoo'n rasechte roetzwarte bejaarde typeling, die nà de emancipatie, en vóór de rheumatiek in z'n magere kuiten schoot, jarenlang tusschen de eilanden had gevaren, beweerde toen onder druk gebaar, dat Statius's ankergrond bestond uit 'n groote lap zand, kijk daar, en 'n ander lap grillige rots, kijk daar.

— „Is nou je ketting in orde, my dear Father, dan ben je met 'n orkaan in zoo'n grondzee als nu, op de *rots*bodem tamelijk veilig geankerd, maar leg je vast in 't onderzeesche *zand*, dan gaat je anker aan 't sleepen zoo zeker als wat, daar helpt geen moedertjelief aan, en in no-time zit je *boven* op de kust, boem! kapot! afgeloopen!

Hoop van harte, als ze op 't ten doode opgeschrevene St. Eustatius nog zoo iets als 'n loods rijk zijn, die autoriteit, even goed op de hoogte is van de Statiaansche ankergrond-finesses, als mijn gepekeld, rheumatische, sympathieke witte nu-terziele kroesman.

Herinner me ook, dat bij zoo'n andere staart-orkaan-gelegenheid 'n walvischvaarder — 'n zwarte tweemaster — op onze ree was geankerd. Toen storm meer en meer opstak, heesch ie z'n zeilen om weg te loopen, maar 't lukte niet, sukkelde meer naar achter dan vooruit.

Met 'n vaartje werd toen 'n sloep over boord gewipt, acht mannetjes op de riemen, de mate aan 't roer.

Kabel tusschen schoener en sloepje trilde, spande zich, en waarachtig 't lukte.

Maar die pezige-salt-beaf-eters waren jaren lang getraind, door vaak van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in volle zee te roeien, tik op 'n telkens verstoppertje spelenden walvisch. En als ze dan eindelijk dien massalen glibberigen spuitgast 'n harpoen in z'n spekbody hadden gejensd, dan moesten ze dat niets meegevend vrachtje van 'n duizend pond of wat, ook nog langs zij 't moederschip touwen, waarmee ook meestal uren gemoeid waren.

Vandaar dat 't 'n peulschilletje was, voor die geharde zeerobben met bycepsen als Dempsey — pardon — als Tunney, om hun schuit uit de Statiaansche branding te trekken naar veiliger regionen.

Stond dan op dien bewusten stormdag in de eerste jaren na 1900, op mijn open galerij aan den rand van 't 120 voet hoogen klif met angstiggrootsch uitzicht op dien brullenden kokenden schuimenden waterplas, toen bijna gelijk, beider ankerkettingen knapten, en sloep en schoener, dansend, stijgerend, tollend in toomelooze vaart naar land werden gezogen.

Oude Herinneringen.

II

Een vriendenhand stuurde me deze week een paar aanvullingen van het artikeltje van de vorige week, als meerdere bewijzen, dat de opvattingen in de diplomatie tegenwoordig gewijzigd zijn.

Te Londen staat op het terrein van de *National Gallery* aan het Trafalgar Square een copie van HOUDON's Statue of WASHINGTON, door den Staat Virginia cadeau gedaan.

Ook is er in de crypte van de St. Paul 's Cathedral te Londen een bronzen buste van GEORGE WASHINGTON door de *Sulgrave Institution of America* in 1921 ten geschenke aangeboden.

En nog iets anders.

Heel onverwachts viel mij Zaterdag avond, toen ik de *Amigoe* nog eens inkeek een heel plausibele reden in, waarom juist het admiraalschip *Curaçao* was uitgekozen voor dat vlag vertoon in Amsterdam.

Zie eens hier.

In het begin der vorige eeuw was Curaçao voor Engeland het meest begeerde plekje gronds in de West-Indië, waarnaar zij hunkerde om haar landhonger te voldoen. En de naam van ons eiland, in Engeland's Marine bewaard gebleven, herinnert den Brit aan de beroemde daden van zijn voorgeslacht, en ons al de ellende en kommer, die de Britten in die dagen over de bewoners van ons eiland gebracht hebben.

Nu na ruim een eeuw is CURAÇAO het *trait-d'union* geworden tusschen Engeland en Holland; Curaçao, waar *Asiënto* ligt, waar de Isla, de C. P. I. M. gevestigd is, het gemeenschappelijk bezit van *The Royal Dutch-Shell*, waarover een Hollander, SIR HENRY DETERDING van uit Londen den scepter zwaait.

Curaçao is nu het symbool van pais en vrede, van éénheid en samenwerking, van arbeidzaamheid en welvaart, van handel en nijverheid, en scheepvaart, zooals vroeger nooit gekend.

Welk schip van zijn Marine had Engeland beter naar Amsterdam voor vlagvertoon kunnen zenden, dan juist „*Curaçao*" om dit alles te symboliseeren?

Aan dezen mooien uitleg ontbreekt alleen de *zekerheid* of ook werkelijk Engeland dit alles heeft willen uitdrukken en te kennen geven bij het zenden dezer schepen naar Amsterdam.

P. A. E.

Berichten uit de Kolonie.

Goede Reis.

Gisteren is ZExc. Gouverneur BRANTJES en echtgenoote samen met den Heer en Mevrouw H. J. ANSINHO per olietanker *Conchita* naar Maracaibo vertrokken.

Vaartwel.

Donderdag vertrok van hier per SS. *Venezuela* naar Amsterdam het echtpaar J. J. P. GELDOF-DEES, na een kort verblijf van minder dan een jaar in onze kolonie. De aanleiding hiertoe was ziekte van den man.

De Heer J. J. P. GELDOF was hier loods, terwijl in Mevrouw GELDOF-DEES het Gouvernement een zeer goede kracht verliest als hoofdonderwijzeres aan de Wilhelminaschool alhier.

Naar Cuba.

Deze week zal de goulet *Gracia Maria*, een snelzeiler, van Aruba naar Cuba vertrekken, om daar de nog achtergebleven arbeiders van onze eilanden te gaan afhalen.

Behalve de „*Grucia Maria*", zoekt de firma KAREL CROES van Aruba nog naar een andere Goulet om ook deze voor hetzelfde doel naar Cuba te zenden. We mogen dus verwachten, dat nu spoedig alle onze achtergebleven eilanders van Cuba kunnen terugkeeren.

Aan gelegenheid heeft het hun zeker niet ontbroken.

Werkstaking op de Isla.

Maandag morgen hebben de Venezolanen, werkzaam op de Isla, gestaakt en eischten hooger loon. Zij verdienen nu f. 2.07 per dag, wat werkelijk niet veel is. Ook de Venezolaansche Consul heeft er zich mede bemoeid en was hun woordvoerder en voorspreker.

Voor zoover wij konden te weten komen, is een deel hunner weer op de oude condities aan het werk gegaan met het recht om door overwerk hun weekloon te verhoogen.

Koningin-Emma-brug.

Woensdag namiddag werd de brug over de haven opengedraaid. Toen brak de kabel, zoodat het onmogelijk was hem weer dicht te draaien. De brug heeft toen ongeveer twee uur opengestaan vóórdat het defect kon hersteld worden.

Welkom.

Zondagavond is met de schoener *Georgetown* de Heer HENRIQUEZ, gouvernementsgeneeskundige van Saba, alhier aangekomen.

De Heer HENRIQUEZ is door den Gouverneur benoemd als tijdelijk hoofd van den Openb. Gezondheidsdienst alhier.

Goulet „Georgetown."

Zondagavond is hier de goulet „*Georgetown*" van Saba met TOM, den kapitein van de *Ina*, die op Statius bij den orkaan strandde, tot gezagvoerder.

Het Gouvernement heeft de „*Georgetown*" voorloopig voor een maand gecharterd om den dienst met de Bovenwindsche eilanden te onderhouden.

Dit *voorloopig* contract wijst er op, dat er nog met Stoomvaartmaatschappijen onderhandeld wordt om zoo mogelijk een stoomverbinding tot stand te brengen.

Doch zooveel schijnt nu al vrijwel vast te staan, dat de onderhandeling met de K. W. I. M. geen gunstig resultaat heeft opgeleverd.

Maar de *Hapag* en de *Hornline* zijn er ook nog.

Vice-consul.

Tot vice-consul van de Republiek Santo Domingo alhier is benoemd de Heer PROSPERO BAIZ.

Onze gelukwenschen.

Een oude-bekende.

Zoo positief mogelijk werd ons verzekerd, dat de Heer MENKMAN, oud-Hoofdagent van de K. W. I. M. alhier, met Januari a. s. weer hier zal terugkeeren, doch nu als agent van een andere stoomvaartmaatschappij. naar men zegt, de Kon. Pakketvaart van Oost-Indië.

Het bericht eischt officieele bevestiging. Wij deelen het onder alle voorbehoud mede.

Orkaan in de Caraïbische Zee.

Donderdag morgen ving het Draadloos Station alhier het volgend bericht op:

Washington 5,30 p. m. — 20,10,26

STORM WARNING.

Tropical disturbance of great intensity near Gerona on south coast of Western Cuba moving north northeast, northeast winds, will increase and reach hurricane force late this afternoon or tonight over extresm southern Florida.

Vrouw verbrand.

Woensdagavond kwam in een der huisjes van *Domi* langs den Rooden Weg, een vrouw onvoorzichtig met haar rokken in aanraking met een komfoor met vuur, dat op den grond stond. In een oogwenk stond zij in vollen vlam, zoodat bijna haar geheel lichaam met zware brandwonden, overdekt was. Op sommige plaatsen was het lichaam zelfs verkoold.

In deernisvaardigen toestand werd zij naar het Gasthuis gebracht en verbonden.

Donderdagavond is deze vrouw A. B. na smartelijk lijden overleden.

De stranding van het S.S. DELFT.

De *Raad van de Scheepvaart* onderzocht in zijn zitting van begin Sept. de stranding op 14 Juni j.l. van het S. S. *Delft* nabij het eiland Santa Clara bij Guayaquil (Ecuador).

In een lang betoog verklaarde de kapitein het geheele verloop van de stranding. Een fout in zijn berekening betreffende de peiling van het licht, voor welke fout hij geen plausibelen grond kan aanvoeren, bleek achteraf de oorzaak te zijn geweest van de ramp.

De Inspecteur voor de Scheepvaart, de heer van den Boom kwam dan ook tot de konklusie, dat de gezagvoerder in allen deele schuldig is. Aan de hand van de feiten zette hij dit uiteen.

Evenwel een psychologisch verschijnsel heeft zich voorgedaan. Er moet op een gegeven oogenblik bij den kapitein „*kortsluiting in de hersens*" zijn voorgekomen op het oogenblik, dat de ramp plaats greep. Hiermede moge de Raad rekening houden bij het bepalen van de mate van schuld, want deze kapitein staat overal bekend als een zeer tactvol zeeman.

Ter gelegenertijd doet de Raad uitspraak.

Consul.

De Heer LOUIS CABILLOS ARGHURRA is door de Regeering van zijn land benoemd tot Consul van Chili met standplaats Curaçao.

Onze gelukwenschen.

Twee uitgeputte Statiaansche blackies klemden zich wanhopig vast, aan 't zwiependen sloepmastje.

'n Kabelverbinding, zooals bij de *Ina*-tragedie, was er niet.

'n Meter of tien van de kust doken ze in zee.

'n Reuze-roller pakte hen op, en keilden hen als 'n veertje hoog op droog op 't strand.

Toen sloegen schoener en sloep, op de boven water piekende ruïnes van de oude benedenstad, zich te pletter.

Angstig viel de donkerte.

Verdween doornat met mijn stoeiende boys in mijn pufwarm gebarricadeerd houten huisje.

Valet de chambre en linnenkast in volle actie.

In keurig gestreken kabaai en gebloemde slaapbroek, at ik 'n stukje, maar 't smaakte me niet.

Mijn gitzwart trio in verfomfaaide nachthempjes, baden geeuwend hun avondgebed, en snorkten weldra gamma's in allerlei toonaarden, den loeienden steeds meer en meer opstekenden storm ten spijt.

Daar zat ik, naast open kelderluik, pootige hamer aan mijn groene zij, op 't ergste voorbereid: 't in elkaar rammen van mijn wigwam tot moes.

Dacht in die uren van je steeds aangrijnzend doodsgevaar aan mijn eenzamen buurman, Father Mulder, den man op de Sabarots.

Zag 'm daar nu rondscharrelen heelemaal *alleen* in z'n planken huisje, onder de brullende stormvlagen, doodkalm touwtjes knoopend om de ijzeren luikhaken, en grauwe rookwolken uit z'n Long-tom zuigend.

—„Waarom neem je toch geen boy in huis bij zulk 'n weer?" had ik vroeger wel eens geopperd.

— „n Boy? Allemaal last, my dear, als je 'm noodig hebt, dan slaapt ie, en als ie niet slaapt, dan loopt ie je in de weg, neen hoor, dank je wel, 't gaat best zoo."

Gelijk had ie, maar toch dat niet heelemaal alleen zijn in die woeste strijd der elementen, doet 'n soort van gerustheid over je neerdauwen, idioot natuurlijk, maar toch is 't zoo.

Zoo nu en dan brulde ik 'ns: „Hello boys! Hello, Valy! Lawrence! Nolly! Awful weather, eh?!"

Niets anders dan 'n diktongig: „Yes, Father, I guess so." 'n Kraakgeeuw, wat ruggekrabbel, en ze slapen weer.

M'n drie honden, Fox, Lyon, Botha schenen zich meer gevaar bewust. 't Matje waarop ze gewoonlijk tusschen hun drie zwarte intimi kroelden, negeerden ze nu straal, liepen me angstig tusschen de beenen te scharrelen, waardoor er telkens een jankend, staart tusschen de pooten, verdween, behalve Fox, want die had er geen, — bedoel staart, geen achterpoot. — En al heviger en heviger loeide de orkaan, gierende vlagen geeselden stad en land.

Elke windstoot, die daverend mijn huisje als 'n stoomhamer beukte, deed 't van nok tot fundament in al zijn gebinten sidderend kraken, dra zou 't den ongelijken strijd moeten opgeven.

Toen tegen middernacht de barometer 'n streep of wat zakte, en langzaam omlaag bleef gaan.

Dat was 'n verademing!

Maar toen begon de donder er pas duchtig op los te knallen, en te regenen, te gieten, te storten, alsof alle watertanks zoo maar eventjes pardoes over in 't in nood schreiende Statius werden omgewipt.

Tegen zoo'n vervaarlijke hemeldouche is op den duur geen enkel shingle-dak bestand, heel mijn huis lekte als 'n mandje, *onder* mijn eettafel was 't nog betrekkelijk droog. Daaronder sleepte ik met 'n vaartje mat met slapende boys. Ik zelf verdween onder 'n bollende parapluí.

Ben heusch niet zoo erg bang uitgevallen, 'n ordentelijke fatsoenlijke donderbui laat me gewoonlijk koud, maar alles heeft z'n grenzen, 't was of dien nacht de hel was losgebroken, en ik schaam 't me niet te bekennen, ik was bang.

Blauwige bliksemslangen, ratelende donderslagen flitsen beukend door de zwaar geladen atmosfeer, 't was je reinste pandaemonium van 'n amok makende elementenheir.

Heb nooit van mijn leven zoo inhartelijk gebeden, als in die benauwde eenzame nachtelijke uren, die ik nooit vergeten zal.

't Daghet in 't Oosten, langzaam, weifelend, wazigrood, als beschaamd te aanschouwen de verwoesting door storm en zee er aangericht.

't Tempeest was uitgewerkt.

Hamerde 'n luik open.

Groote Goden! Talatta!

Voorheen, gisteren nog, beiemmerde bijbouw van buurman DE GENESTE' huis op de klifrand me alle uitzicht op de zee.

't Was door den niets ontzienden orkaan, als 'n vodje papier weggevaagd.

Ooghoekjes-nukkelende staarden mijn drie nachthemdblackies wonderend naar dat wegge huis.

M'n drie blaffers beroken gejaagd-zenuwachtig boom-en-hektoppen, waaraan ze vroeger nooit hadden kunnen ruiken, m'n paard „*Sultan*", en ezel „*Cigarret*", leefden nog Goddank en zongen geanimeerd 'n hinnikbalkduet, natuurlijk ietwat valsch, door den doorgestanen angst.

Toen trok ik er eventjes op uit.

Wat 'n verwoesting!

'n Dertigtal houten huisjes, tallooze boomen en hekken, plat tegen den grond, in wegen gaten als ontplofte mijnkraters, op 't strand 'n schoener en sloep te mortel geslagen, katoen, en aardappel-yams en suikerriet-oogst zoo goed als vernield.

Zoo kon 't, ook in mijn tijd, tusschen 1898 — 1912, op St. Eustatius soms te keer gaan.

* * *

Eeuwige mopperaars klaagden vorig week nog steen en been, dat communicatie tusschen hier en Bovenwinden, nu zoo goed als verbroken was.

Vroeger, in onzen tijd, zoo zanikten ze, bleef de mailschoener *v.d. Brandhof* in de orkaanmaanden, veilig opgeborgen in onze haven; vóór 23 Sept. *Aequinox* stak ie z'n neus niet buitengaats. Ik zeg maar, voorzichtigheid is de moeder van de porceleinkast, dat zie je nu ook maar weer.

Had hun gezicht wel 'ns willen zien, toen ll. Maandag ochtend de zwarte schoener *Georgetown* langs onze Handelskade gemeerd lag, unlucky Captain TOM in eigen persoon aan boord. Met mopperen schiet je niet op, frisch stevig aanpakken, zooals 't gouvernement in 't onderhavige perplex geval deed, is je ware.

En daarom heb ik 't volste vertrouwen, dat ook wederom in deez' aangelegenheid, vooral van vitaal belang voor 't Bovenwindsch deel van onze kolonie, bevoegde autoriteiten paraat zullen zijn.

'n Steamerverbinding is natuurlijk 't ideaal.

Maak me sterk, dat als eischen niet te exorbitant hoog zijn, binnenkort geen *zeiler*, maar 'n *steamer* met 'n vaartje onze haven zal worden uitgeloodst, z'n ijzeren gebogen neus gericht linea recta, op de rooie steigerlantaarn van 't ook langzaam, maar zeker uitstervende St. Martijnsche Philipsburg.

En nog iets, in 'n heel andere lijn. Hoop, dat de vlotte schrijver van die keurige particuliere Eustatiaansche correspondentie, me nog heel vaak uit de penurie redden zal, ik bedoel, uit de verschrikkelijkste situatie, die 'n krantenmannetje kan overkomen.... 'n naar copie hunkerende pruttelende letterzetter, en.... nog geen letter op papier.

Dank U, geachte Amigoe-redacteur. Wil niet onbescheiden zijn, maar toch....

Heeft U daar ook wel 'ns last van?

JAN PAUL.

San Willibrordo

Oct. 20/26.

INGEZONDEN STUKKEN.

Maximum snelheid.

Mijnheer de Redacteur,

Heeft U wel eens een bekeuring gehad wegens te snel rijden met Uw auto? Waarschijnlijk niet, tenzij U een kolossale pechvogel bent. Die bekeuringen worden n.l. slechts op enkele dagen des jaars uitgedeeld, en dan nog maar alleen aan hen, die niet zoo gelukkig is zijn achter een andere auto te rijden, die juist aangehouden wordt.

Als U op een van die politie-feestdagen toevallig niet door de stad behoefde te tuffen, is U onbewust het gevaar ontkomen.

Inderdaad M. d. R. de maximum snelheidsbepaling bestaat slechts op enkele dagen, op enkele baantrajecten en voor enkele personen. Dat is zeker vreemd, want waarvoor is er een bepaling van maximum snelheid gemaakt? Toch zeker voor de openbare veiligheid (ik laat voorloopig in het midden of 12 K.M. een deskundige veiligheidsgrens is) maar dan toch niet op bepaalde dagen! Het maakt thans den indruk alsof men van politiezijde af en toe collecte wil houden of laat ik vriendelijker zijn en zeggen: de chauffeurs wil verrassen.

Liefst op een baantraject, dat niet het minste gevaar biedt, daarenboven door Openbare Werken van een prachtige vloer voorzien (bijv. Pietermaai of Roodeweg), waar alle omstandigheden er toe nooden om wat meer gas te geven en even te genieten zonder gevaar dat je nieren aan 't wandelen gaan, worden agenten bij die gelegenheden opgesteld. In de Klipstraat bijv. overkomt je dat niet; daar is geen droog brood te verdienen aan overtreders. Zonder ook maar van eenige schuld bewust te zijn, als zou men de veiligheid in gevaar brengen, duikt plotseling verraderlijk een agent op en verbaliseert je. Geen waarschuwing, neen, direct op de bon 1e keer f 5. 2e keer f 10 3e keer f 50., Dat is m. i. een toepassing van een artikel die er glad naast is.

1o. Is het niet opvoedend. Den volgenden dag en nog eenige maanden daarna zijn er geen agenten, dus rijdt men vrij naar hartelust.

2o. Waarom is overschrijden van de wettelijke max. snelheid den eenen dag wel en den anderen dag niet strafbaar?

Is er een bepaling van max. snelheid — best, maar dan ook elken dag van toepassing. En waarom direct die bekeuring? Er is toch nog verschil tusschen woest rijden in een drukke straat of zóó, dat ieder zegt: „die vent moesten ze eens flink te pakken nemen" en het rijden met een gangetje, iets meer dan 12 K.M., waar geen vuiltje aan de lucht is.

Op die marge zijn waarschuwingen op haar plaats. Als een agent vindt, dat het te vlug gaat naar omstandigheden, dan kan hij zijn hand opsteken. Dat is ruim voldoende; als er niet wordt gehoorzaamd, is het natuurlijk wat anders. Indien dat stelselmatig gebeurt, zonder dat iemand wordt ontzien, gelooft U dan ook niet M. d. R. dat we na een week in de stad allen opgevoed zijn tot kalme autodrijvers? En dan is de bedoeling van de politie verordering bereikt.

Wat de grootte van die max. snelheid betreft, zal dan vanzelf blijken of ze al of niet aanleiding geeft tot klachten. We krijgen dan automatisch een juiste grens, die zeer waarschijnlijk boven de 12 K.M. ligt, doch daar wil ik het nu niet over hebben.

Ik mag toch niet aannemen, dat het stelsel van thans is ingesteld om nu en dan de boetepot van de politie eens wat te spekken? En daar lijkt het veel op. In elk geval wordt woest, gevaarlijk rijden er zoo niet mee voorkomen. 't Is gewoonweg een paskwil en verandering is beslist noodig. Er zijn trouwens 50% van de chauffeurs, die geen snelheidsmeter in hun wagen hebben waaraan moeten die menschen zich vergelijken hoe snel ze rijden. Indien de politie het tempo instelt, dan regelt zich gevoegelijk de een naar den ander, men went er gauw aan te bepalen op 't oog hoeveel K.M. men rijdt.

Met de tegenwoordige toepassing kan men de heele bepaling beter opdoeken.

U dankend M. d. R. voor de plaatsing hoogachtend,

Een autobestuurder.

Officiëele Berichten.

Aan den tijdelijk klerk ten postkantore alhier W. A. O' Connor is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De tijdelijk seinwachter op den seinpost in het Waterfort alhier W. H. Galmeyer is eervol ontheven van de verdere waarneming dier functie en E. Ch. Nagele is tijdelijk benoemd tot seinwachter op genoemden seinpost.

Aan den tijdelijk opzichter bij het departement van Openbare Werken P. J. de Swart is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den loods te Willemstad en aan de Caracasbaai alhier J. J. P. Geldof is, wegens ziekte, een jaar verlof naar Nederland verleend.

De heer Dr. G. B. B. Larkeque is tijdelijk aangesteld als gouvernementsgeneeskundige op Saba.

Het Lid van het Hof van Justitie alhier, Dr. A. W. J. M. Desertine is in activiteit hersteld.

Aan Mevrouw M. F. Geldof-Dees, hoofdonderwijzeres in Curaçao, is, op haar verzoek, om gewichtige onvoorziene omstandigheden, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De heer J. A. L. A. de Groot is tijdelijk benoemd tot klerk en werkzaam gesteld ter Inspectie der belastingen.

„Excelsior"

Het muziekkorps *Excelsior* van de *Curaçaoschen K. V. Volksbond* gaf Zondagavond op het Brionplein een openbare uitvoering, die volgens kenners aan hooge eischen voldeed, en door het publiek, getuige het herhaald applaus, zeer op prijs werd gesteld.

Wij hopen dat de dirigent, de Heer Casiano met zijn mannetjes weer spoedig en nog dikwijls voor het publiek zal optreden.

Goudkorrels voor voetballers.

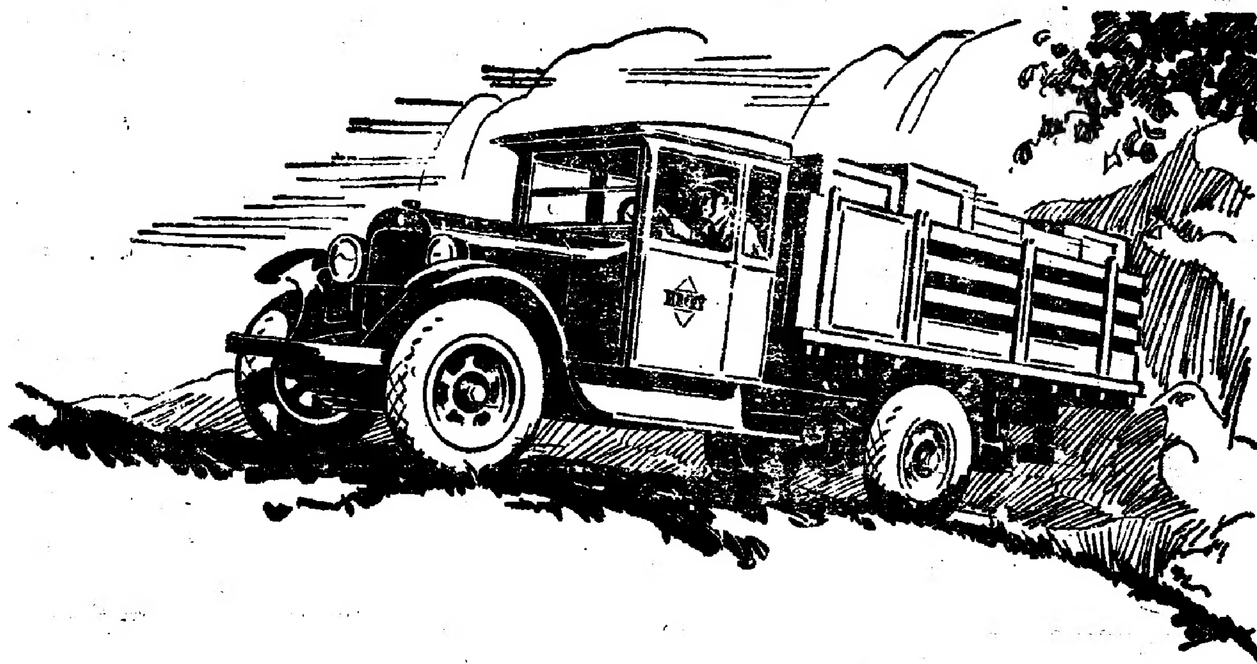
„Onze sportende jeugd moet meer begrijpen, dat sport maar een nietig onderdeeltje is van het levensprogram, evenals 'n knikkerspel voor de schooljeugd.

Ze moet beseffen, dat het doel van het leven niet ligt tusschen de twee doelpalen van 't voetbalterrein, maar hooger. in de eeuwigheid, in God.

Ze moet ook koning voetbal weer onderdaan van Christus maken.

Ze moet weten, dat stalen spieren goed, maar gespierde wilskracht ontzaglijk beter is; dat het bij slot van rekening niet zooveel kan schelen, of ze kampioen zijn op het sportterrein, als ze maar kampioen zijn in 't eigen hart; dat ze gerust mogen probeeren, „tweede- of eerste klasser" te worden, als ze maar vóór alles zich inspannen om eerste-klas-katholieken te zijn.

„St. J. Kl." *M. van Maasveld*

BUITENLAND.

De ondergrond der Mexicaansche Kerkvervolging.

De Vereenigde Staten hebben steeds geweigerd de sovjet-republieken te erkennen. Telkens wezen zij er op, met bolsjewistische geweldheerschers geen verdragen te kunnen aangaan. Wat zij echter in de oude wereld niet dulden, dat en nog erger laten zij toe in Mexico en zij weigeren de erkenning der Mexicaansche geweldheerschappij terug te nemen.

Waar ligt de grond van dit opvallend onderscheid?

Voor een deel in de cynische zelfrechtvaardiging van den heer Calles, die immers niets anders deed als wat de „wetten" van 1917 eischten?

Maar precies hetzelfde kunnen ook de sovjetmachthebbers zeggen; toen ze millioenen „bourgois" en boeren vermoord hadden, verwezen ze daarbij naar hun bolsjewistische wetten.

Wat is dan de ware grond?

Op deze vraag moet men het juiste en volledige antwoord nog vinden. Doch de toestanden en verhoudingen zijn nog te troebel en de diplomatische factoren worden nog te zeer geheim gehouden, om thans dit antwoord in zijn geheel te kunnen vaststellen. Maar op enkele feiten kan echter reeds thans worden gewezen.

Op de allereerste plaats staat vast, dat de erkenning van de revolutionnaire regeering van Caranza, den voorganger en vijand van Calles, door de Regeering van Wilson, bepaaldelijk door den toenmaligen leider der Amerikaansche Arbeiderspartij, den Israëliet Samuel Gompers ten tijde der oorlogsverwarring in de jaren 1914 en 1917 er doorgejaagd werd. De groote oorlog verschoof de opmerkzaamheid van de toen reeds onhoudbare toestanden in Mexico zeer op den achtergrond, zoodat de wereld eigenlijk in 't geheel niet bemerkte wat er geschiedde.

Gompers hoopte op deze wijze den toestand der Mexicaansche arbeiders te verbeteren, waarbij hij zich liet leiden door de meer zelfzuchtige beschouwing, dat daardoor een verlaging der loonen in de Ver. Staten vermeden zou kunnen worden. Daar de Amerikaansche Arbeiderspartij op zich zelf niet revolutionair en ook niet anticlericaal gezind is, ligt het voor de hand, geen andere gronden voor Gompers' handelwijze aan te nemen. Daardoor werd echter in Mexico de regeering der omwenteling en van het geweld daadwerkelijk bevestigd en voor Amerika zelf werd het een soort stilzwijgende overeenkomst, om bij de vergrijpen en onmenschlijkheden der Mexicaansche regeering een oogje dicht te doen.

De Heartspapers, die zooals bekend het scherpst in de oppositie waren tegenover Wilson, lieten echter duidelijk uitkomen, dat het Ministerie van Buitenlandsche Zaken in Washington vlijtig toestanden in Mexico bevorderde, welke elken terugkeer tot de orde uitsloten. Dat is de „hooge politiek", uitgaand van het liberalisme.

Een ander feit is voorts, dat hoe heerlijk ook het katholicisme in de Ver. Staten bloeit, de Kerk toch in de niet-katholieke openbare meening der Unie een ongeloofelijk sterke tegenstander vindt, n.l. in de secte der Methodisten, bij wien de vormelijke haat tegen alles wat Katholiek is tot levenselement geworden is.

De Ku-Klux-Klan-beweging is daar wel een doorslaand bewijs voor. Maar zelfs vooraanstaande persoonlijkheden der Methodistische secte, die in de Ver. Staten meerdere millioenen aanhangers telt, leggen vaak een werkelijk pathologischen haat tegenover de Kerk aan den dag.

Zooals bekend hebben methodistische predikanten bij het uitbreken van de Callesiaansche vervolging een „onderzoekingsreis" naar Mexico ondernomen, welker resultaat, zooals vooruit te zien was, de vaststelling was, dat er van een vervolging der Katholieken in Mexico niet gesproken kon worden. Intusschen heeft een dezer heeren, de methodistische bisschop George A. Miller, zich veroorloofd te zeggen, dat de Katholieke Kerk reeds wegens haar leer over de Sacramenten uitgeroeid diende te worden.

Een ander Methodistisch bisschop, James Cannon, ging nog verder en beweerde, dat het protestantisme den ondergang van het geheele Christendom niet zou betreuren, wanneer daardoor slechts aan de „klerikale" heerschappij van het Vatikaan een einde zou zijn gemaakt. Deze wel zeer merkwaardige „Christenen" achten aldus alle middelen ter uitroeiing der Katholieke Kerk voor goed. Natuurlijk verweeren zij zich heftig tegen een, zij het dan middelijke, inmenging der Ver. Staten in de Mexicaansche aangelegenheden ter eventueele bescherming der Katholieken.

De openbare meening is in Amerika de hoogste macht, en geen staatsman die bij de volgende verkiezingen weder gekozen wil worden, waagt het zich daartegen te verzetten. Nu is gelukkig ook de Katholieke openbare meening in Amerika en in de geheele wereld een macht, die men ook in de Ver. Staten niet geheel over het hoofd kan zien. De veelgeprezen eerbied der Unie voor de menschenrechten en voor de godsdienstvrijheid, haar zoogenaamde ridderlijkheid tegenover alle onderdrukten en onrechtmatig vervolgden heeft heden ingevolge de houding van Washington tegenover de Mexicaansche gruwelen, in de geheele katholieke wereld en zelfs in Engeland reeds reeds bedniedend aan crediet ingeboet.

Wall-Street tegen Calles.

Calles' presidentschap tegen de grondwet.

Het heeft groot opzien gebaard, dat het orgaan der hooge New Yorksche financieele kringen het „Wall-Street Journal" de nieuwe wetten van President Calles met een buitengewone heftigheid bestrijdt.

Het blad verklaart deze wetten voor onrechtmatig en ongeldig en evenzoo noemt het die geheele Grondwet van 1917 zonder eenigen rechtsgrond. Over de den 1sten Augustus in werking getreden wetten zegt het Wall Street Journal 't volgende:

„Deze maatregelen zijn van nul en geener waarde, voornamelijk op de volgende drie gronden.

1. Wijl de president geen wettelijke machtiging had ze in werking te laten treden.

2. Wijl Calles überhaupt niet als de wettig gekozen president van Mexico mag gelden.

3. Wijl de grondwet van 1917 nooit wettelijk werd erkend."

Betreffende het eerste punt voert het blad aan, dat het Mexicaansche parlement geen recht had om Calles te machtigen tot het uitvaardigen van nieuwe wetten, terwijl bovendien Calles de hem wederrechtelijk gegeven volmacht overschreden heeft.

Calles' presidentschap is volgens hetzelfde blad geheel onwettig, wijl hij in het jaar 1920 den toenmaligen president Carranza door een legermanoeuvre van diens plaats verdrong en dientengevolge naar de grondwet zelf — art. 82, 7 — voor het ambt van president gediskwalificeerd is.

En tenslotte is de wet van 1917 zelf ongeldig, daar Carranza ze er doorgejaagd had in een parlementszitting waartoe slechts zijn naaste vrienden en aanhangers waren opgeroepen. De wet is nooit door de meerderheid der wetgevende lichamen aangenomen geworden en is aldus in het geheel niet op recht gebaseerd.

Tegenover deze bewijzen blijkt het immer weer herhaalde motief van Calles als zou hij niets anders doen dan de bestaande wetten uitvoeren in dubbelen zin leugenachtige huichelarij.

De ziekte van den frank.

De bekende geldmagnaat Alfred Loewenstein heeft een rentelooze leening van 120 millioen gulden aan België aangeboden en een gelijk bedrag aan Frankrijk tegen 2% rente met nog een bedrag van 240 millioen gulden in uitzicht.

Een en ander ter stabilisatie van den frank.

De „*Courrier de la Bourse*" die dit aanbod bespreekt, schrijft hierover:

Het is vorstelijke vrijgevigheid, die afstand doen voor een aantal jaren van den interest eener som die gelijk staat met 1¾ milliard francs papier. Het aanbod is bekorend en welke staat, die in geldnood verkeert, zou zich door zulke gemakkelijken voorwaarden niet laten verleiden. Voor een particulier ware het een weergaloos geluk; en toch voor den staat is het een gevaar.

De staat zou de fondsen niet kunnen gebruiken, zonder te riskeeren op den vervaldag heel de nationale economie in gevaar te brengen.

Het is niet mogelijk een muntherovorming te basseeren op een leening op korten termijn, op een soort verhooging der vlottende buitenlandsche schuld. Er zijn jaren noodig om 't werk, dat men aangevangen heeft, te consolideeren.

Wie zou het durven wagen een operatie aan te gaan, die ons binnen twee of drie jaar zal verplichten ongeveer 2 milliard terug te geven, op het oogenblik dat het land zich nog midden in het werk van herstel der financiën zal bevinden.

De staat kan niets duurzaam ondernemen met een leening op korten termijn zelfs zonder interest. Als er kwestie moet zijn van een leening, dan kan het enkel een geconsolideerde leening zijn, op 15 jaren minstens. Die termijn is de kortste, die wij kunnen nemen.

De Regeering heeft het aanbod van Loewenstein geweigerd aan te nemen.

De berichtgever van „Daily Mail" te Brussel geeft eenige bijzonderheden over Alfred Loewenstein, wiens familie reeds gedurende drie generaties te Brussel woonde. Behalve een bekend eigenaar van racepaarden, is de heer Loewenstein geïnteresseerd bij een groot aantal maatschappijen, zooals b.v. electrische en tramwegmaatschappijen in Canada, Brazilië en Spanje. Ook is hij financieel geïnteresseerd bij de „*Nation Belge*." Hij zou thans in Barcelona vertoeven in verband met de oprichting aldaar van een internationale trust, waarin een groot aantal buitenlandsche electrische tram en spoorwegmaatschappijen zouden vereenigd worden.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar & Beleenbank van Curaçao beleend van den **2n Jan. 1925** *af tot en met den* **29n Juni 1925** *onder* **No. 3305 K** *t.m* **No. 2393 L**, *zal plaats hebben, op Donderdag den 28 ten Octb a. s. s' morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 11 Septb. 1926

de Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez.